

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM

TÜK szám: 49/4-71/2018.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Érvényességi idő: 2018. május 2. 10:30 óra

Minősítő neve: Mészáros László

Beosztása: főosztályvezető

Készült: 1 eredeti és fm. példányban

Egy példány: lap

Kapják elosztó szerint.

Ez a: sz. fm. példány

É

**55 344 07 Vállalkozási mérlegképes könyvelő**

**szakképesítés-ráépülés**

*27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet (25/2014. (VIII.26) NGM rendelet által módosított)*

**Komplex szakmai vizsga**

**Gyakorlati vizsgatevékenysége**

**javítási-értékelési útmutató**

**A vizsgafeladat megnevezése:**

**Elemzési-ellenőrzési gyakorlati feladatok**

**A vizsgafeladat időtartama:** 150 perc

**A vizsgafeladat aránya:** 20%

**A vizsga ideje:** 2018. május 2. 8:00 óra

**Segédeszköz:** nem programozható zsebszámológép használható

P. H.

**2018. május**

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

**I. feladat (7 + 3 = 10 pont)**

Egy termelő vállalkozás forgalmi költség eljárásra épülő eredménykimutatásából az alábbi kivonatot ismerjük:

|                                                           |                         |
|-----------------------------------------------------------|-------------------------|
| Értékesítés nettó árbevétele                              | 8 000 MFt               |
| Értékesítés közvetlen költségei (lineárisan változó ktg.) | 5 000 MFt               |
| <i>Értékesítés bruttó eredménye</i>                       | <i>3 000 MFt</i>        |
| Értékesítés közvetett költségei (fix ktg.)                | 2 000 MFt               |
| <b><i>Értékesítés eredménye</i></b>                       | <b><i>1 000 MFt</i></b> |

A tervek alapján a vállalkozás 200 MFt-tal szeretné növelni az értékesítés eredményét. Az előzetes elemzések azt mutatják, sem az eladási egységár, sem az értékesített mennyiség nem változtatható.

**Feladatok:**

- a) Számolja ki mindegyik megvalósítható esetre, hogy milyen mértékű %-os változtatással érhető el a megcélzott eredmény!
- b) Állapítsa meg a kiszámolt tényezők nyereségérzékenységi szorzóját!

|                                 | Alapeset | Változó ktg.<br>csökkentés | Változó ktg.<br>csökkentés |
|---------------------------------|----------|----------------------------|----------------------------|
| Értékesítés nettó árbevétele    | 8 000    | 8 000                      | 8 000                      |
| Értékesítés közvetlen költségei | 5 000    | 4 800                      | 5 000                      |
| Fedezeti összeg                 | 3 000    | 3 200                      | 3 000                      |
| Értékesítés közvetett költségei | 2 000    | 2 000                      | 1 800                      |
| Értékesítés eredménye           | 1 000    | 1 200                      | 1 200                      |
|                                 |          | <b>2 pont</b>              | <b>2 pont</b>              |

- a) Tervezett eredmény:  $1\,000 + 200 = 1\,200$  MFt **(1 pont)**  
 Változó költség csökkentés mértéke:  $(5\,000 - 4\,800) / 5\,000 = 4\%$  **(1 pont)**  
 Fix költség csökkentés mértéke  $(2\,000 - 1\,800) / 2\,000 = 10\%$  **(1 pont)**

- c) eredmény változása  $200 / 1\,000 = 20\%$  **(1 pont)**  
 Változó költség csökkentés esetén:  $20\% / 4\% = 5$  **(1 pont)**  
 Fix költség csökkentés esetén:  $20\% / 10\% = 2$  **(1 pont)**

**II. feladat (9 + 6 = 15 pont)**

- a) Végezze el a vállalkozás bruttó eredményének (fedezeti összegének) utólagos nagyvonalú elemzését! (Az abszolút különbözetek módszere / láncmódszer segítségével elemezze fedezeti összeg alakulását!)

| <i>Megnevezés<br/>(9 * 0,5 = 4,5 pont)</i>       | <i>Bázis időszak<br/>(0;0)</i>    | <i>Fiktív (1;0)<br/>(bázis szintű tárgy)</i> | <i>Tárgy időszak<br/>(1;1)</i>    |
|--------------------------------------------------|-----------------------------------|----------------------------------------------|-----------------------------------|
| Arbevétel (eFt)                                  | 300 * 2 000                       | 320 * 2 000                                  | 320 * 2 125                       |
| <b>Σqa</b>                                       | = 600 000                         | = 640 000                                    | = 680 000                         |
| Ért. elsz. kvetlen<br>önktg. (eFt) <b>Σqö</b>    | 300 * 1 200<br>= 360 000          | 320 * 1 200<br>= 384 000                     | 320 * 1 275<br>= 408 000          |
| Fedezeti összeg (eFt)<br><b>Fö = Σ q (a – ö)</b> | 600 000<br>– 360 000<br>= 240 000 | 640 000<br>– 384 000<br>= 256 000            | 680 000<br>– 408 000<br>= 272 000 |

Fedezeti összeg változása:  $\Delta F\ddot{o} = F\ddot{o}_1 - F\ddot{o}_0 = 272\,000 - 240\,000 = + 32\,000$  eFt **(1 pont)**

Volumen változás hatása:  $q_{\Delta} = (q_1 - q_0)(a_0 - \ddot{o}_0) = 256\,000 - 240\,000 = + 16\,000$  eFt **(1 pont)**

Árváltozás hatása:  $a_{\Delta} = q_1(a_1 - a_0) = 680\,000 - 640\,000 = + 40\,000$  **(1 pont)**

Önktg. változás hatása:  $\ddot{o}_{\Delta} = - q_1(\ddot{o}_1 - \ddot{o}_0) = - (408\,000 - 384\,000) = - 24\,000$  eFt **(1,5 pont)**

*Módszertanilag más levezetés is elfogadható, amennyiben azonos végeredményt sikerül kihozni.*

- b) Szövegesen is értékelje a kiszámolt eltéréseket!

A vállalkozás fedezeti összege összesen 32 000 eFt-tal nőtt a következő tényezőknek köszönhetően:

- az értékesített mennyiség növekedése miatt 16 000 eFt-tal nőtt a fedezeti összeg;
- az eladási egységárak növekedése következtében a fedezeti összeg 40 000 eFt-tal emelkedett;
- az értékesítés fajlagos önköltségének (egységköltségének) növekedése a fedezeti összeget 24 000 eFt-tal csökkentette.

*Értékelés: minden változás értelmezése 1,5 pont (4 \* 1,5 = 6 pont összesen), ha tartalmilag helyes a szöveges értelmezés. Pontlevonás jár, ha az értelmezésben a növekedés és csökkenés helyett csak a változás szó jelenik meg az önköltség értelmezésénél, mert ott fontos, hogy a vizsgázó felismerje az ellentétes irányt.*

*Amennyiben az a) részben rosszul számolt a vizsgázó, de a rossz számszaki végeredményeket szövegesen helyesen értelmezi, akkor az értelmezésre teljes pontszám jár.*

**III. feladat (10 + 5 + 5 + 5 = 25 pont)**

Egy kereskedő vállalkozás beszámolójából az alábbi kivonatot ismerjük, amely a teljes évet felölelte (adatok MFt-ban).

| Megnevezés                           | Bázisidőszak | Tárgyidőszak |
|--------------------------------------|--------------|--------------|
| Eladott áruk beszerzési értéke       | 28 800       | 36 000       |
| Árukészlet nyitó értéke              | 1 100        | 1 300        |
| Árukészlet záró értéke               | 1 300        | 1 400        |
| Szállítói kötelezettség nyitó értéke | 3 700        | .....        |
| Szállítói kötelezettség záró értéke  | 3 900        | 4 200        |

Csak normál (nem speciális) gazdasági események történtek az árukkal (az év során engedmény és visszaküldés nem történt). A szállítók növekedése csak az árukkal összefüggésben történt, az áfa kulcs 27 % volt.

**Feladatok:**

- a) Állítsa össze a tárgyidőszakra az áruk és a szállítók mérlegsor mozgását (nyitó, növekedés, csökkenés, záró)! Konkrétan nevezze meg a növekedés és csökkenés eseményét is!

**Áruk:**

| Nyitó | + Beszerzés (1 pont) | – Értékesítés (1 pont) | = Záró |
|-------|----------------------|------------------------|--------|
| 1 300 | 36 100* (1,5 pont)   | 36 000 (1 pont)        | 1 400  |

\*Beszerzés összegének meghatározása maradék egyenleg módon:  
 $36\,000 + 1\,400 - 1\,300 = 36\,100$  MFt

**Szállítók:**

| Nyitó          | + Beszerzés (1 pont)                      | – Kifizetés (1 pont) | = Záró |
|----------------|-------------------------------------------|----------------------|--------|
| 3 900 (1 pont) | $36\,100 \cdot 1,27 = 45\,847$ (1,5 pont) | *45 547 (1 pont)     | 4 200  |

\*Kifizetés összegének meghatározása maradék egyenleg módon:  
 $3\,900 + 45\,847 - 4\,200 = 45\,547$  MFt

- b) Határozza meg mindkét időszakra az áruk forgási idejét (360 napos évvel és két tizedes jegy pontossággal)!

|                    | bázis időszak (2,5 pont)             | tárgy időszak (2,5 pont)             |
|--------------------|--------------------------------------|--------------------------------------|
| Átlagos árukészlet | $(1\,100 + 1\,300) / 2 = 1\,200$ MFt | $(1\,300 + 1\,400) / 2 = 1\,350$ MFt |
| Napi ELÁBÉ         | $28\,800 / 360 = 80$ MFt/nap         | $36\,000 / 360 = 100$ MFt/nap        |
| Forgási idő        | $1\,200 / 80 = 15$ nap               | $1\,350 / 100 = 13,5$ nap            |

Ha valaki a záró egyenlegből számol, akkor 3,5 pontot kaphat az 5-ből.

- c) Szövegesen értelmezze az áruk forgási idejének változását!

Áruértékesítés változása:  $36\,000 / 28\,800 = 125\% \rightarrow +25\%$  (1 pont)

Átlagos árukészlet változása:  $1\,350 / 1\,200 = 112,5\% \rightarrow +12,5\%$  (1 pont)

Forgási idő változása:  $13,5 / 15 = 90\% \rightarrow -10\%$  (1 pont)

Az áruk forgási idejének csökkenése kedvező, amely arra vezethető vissza, hogy az árukészlet átlagos állománya kisebb mértékben (12,5 %) nőtt, mint az áruértékesítés (25 %) (2 pont).

## KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

- d) Az árukészlettel és a szállítókkal összefüggésben mi jelenik meg a vállalkozás magyar Számviteli törvény szerinti Cash flow kimutatásában a tárgyidőszakban? (Melyik kategória, melyik sor, milyen érték?)

Áruk:

Működési cash flow **(0,5 pont)**

10. Forgóeszközök (vevőkövetelés és pénzeszköz nélkül) változása **(1 pont)**

Összeg:  $-(1\,400 - 1\,300) = -100$  MFt **(1 pont)**

Szállítók:

Működési cash flow **(0,5 pont)**

6. Szállítói kötelezettség változása **(1 pont)**

Összeg:  $4\,200 - 3\,900 = +300$  MFt **(1 pont)**

*A Cash flow kimutatás sornál nem csak a szó szerintire megnevezésére jár pont, akkor teljes pontszám jár, ha tartalmilag jó az elnevezés (pl. készletek növekedése, forgóeszközök állományváltozása).*

**IV/a) feladat (10 pont)**

A feladat megoldásaként a vizsgázónak el kell készítenie az ellenőrzést végzők megbízólevelét.

A megbízólevél tartalmazza:

- a kiállító szervezet megnevezését, címét,
- a megbízólevél számát (iktatószámát, nyilvántartási számát),
- a „Megbízólevél” megnevezést,
- az ellenőr(ök) nevét, beosztását,
- az ellenőrzött szervezet(ek), helyszínek megjelölését, a helyszíni ellenőrzés időszakát,
- az ellenőrzés tárgyának megjelölését, az ellenőrzési programra való hivatkozást,
- a megbízólevél érvényességi idejét,
- a kiállítás keltét,
- a megbízólevél kiadmányozására jogosult aláírását (esetleg bélyegző lenyomatát).

*A feladat megoldására a kidolgozás színvonalától függően adható pont.*

**IV/b) feladat (28 pont)**

*Megoldásként többféle jó és elfogadható kidolgozás készíthető, de a vizsgázónak figyelembe kell vennie, hogy a vizsgált időszak (2018. május első fele), a vizsgálat ideje (2018. május 2-11. között) és a vizsgálatot elrendelő személy (vezérigazgató) a feladatban konkrétan szerepelt, így ezek mindenképpen meg kell, hogy jelenjenek a vizsgálati programban. A vizsgázótól elvárható, hogy a vizsgálati program készítésének dátumát helyesen állapítsa meg, tehát az megelőzze a vizsgálat első napját.*

A feladat egy lehetséges megoldása:

**VIZSGÁLATI PROGRAM**

a Húsvét Zrt. (7940 Csonkamindszent, Torma u. 4.)  
minőségellenőrzési folyamatának ellenőrzésére vonatkozóan

**I.**

|                           |                                                            |
|---------------------------|------------------------------------------------------------|
| A vizsgálatot elrendelte: | Húsvét Bársony vezérigazgató                               |
| Vizsgált időszak:         | 2018. május első fele                                      |
| A vizsgálat ideje:*       | 2018. május 2-11.                                          |
| A vizsgálatot végzik:*    | Sonka Csongor belső ellenőr<br>Tormás Eszter belső ellenőr |
| Megbízólevél száma:*      | 2018/43.                                                   |

(\*Megjegyzés: ezek a program III. részében is szerepeltethetők.)

A vizsgálat célja annak megállapítása, hogy rendben van-e:

1. Minőségsszabályozás rendszerének ellenőrzése
2. A beérkező anyagok átvételével kapcsolatos ellenőrzések
3. Műveletközi ellenőrzés vizsgálata
4. Gyártásközi végellenőrzés vizsgálata
5. Gyártásközi minőségellenőrzés vizsgálata
6. Végellenőrzés vizsgálata
7. A minőség-ellenőrzés személyi és tárgyi feltételeinek vizsgálata

## II. Részletes vizsgálati feladatok

1. Minőségsszabályozás rendszerének ellenőrzése
  - meghatározták-e a szabályozás keretében az általános minőségi előírások mellett a vevők minőségi igényeit is
  - megfelelően tájékoztatták-e a piaci partnereket a termék minőségi jellemzőiről
  - a szabályozás biztosítja-e a termékek stabil és javuló minőségét a műszaki fejlesztés és az előkészítés keretében
  - rendszeresen vizsgálják-e a minőségi jellemzők alakulását a különböző gyártási tényezők szempontjából
  - szükség esetén megfelelően módosították-e a követelményeket
  - szabályozzák-e a selejt okainak rendszeres elemzését és értékelését, további az így szerzett tapasztalatokat hasznosítják-e
  - kijelölték-e az összes érdekelt szerv minőséggel kapcsolatos feladatait és felelősségét
2. A beérkező anyagok átvételével kapcsolatos ellenőrzések
  - a minőségvizsgálat teljes körűen kiterjed-e a beérkező anyagokra, alkatrészekre, a kooperációs beszállítói termékekre, a bér munkára, az alvállalkozói teljesítményekre
  - az ellenőrző szervezet felkészültsége megfelelő-e, lehetővé teszi-e a hatékony ellenőrzést
  - az ellenőrzést a vonatkozó minőségi előírások, műszaki dokumentációk, szabványok, megrendelésben foglalt kikötések alapján végzik-e
  - a feltárt minőségi hibákat megfelelően dokumentálják-e
  - haladéktalanul intézkednek-e a minőséghibás tételt szállító illetve az illetékes belső szervek felé a szükséges intézkedések megtétele érdekében (visszaküldés, kicserélés, kötbér, kártérítés stb.)
3. Műveletközi ellenőrzés vizsgálata
  - a kialakított rendszer biztosítja-e a jó minőséget
  - a minőséget meghatározó műveletek előtt és után hatékonyan végzenek-e ellenőrzést
  - a tömeg- és sorozatgyártás megkezdése előtt végzenek-e az első terméken ellenőrzést a folyamat azon részein, amelyek a végtermék minőségét jelentősen befolyásolják
4. Gyártásközi végellenőrzés vizsgálata
  - megfelelően végzeték-e a zártkörű ellenőrzést akkor, amikor a gyártás minden műveletét ellenőrizni kell
  - megfelelően végzeték-e a nyíltkörű ellenőrzést akkor, amikor az nem terjed ki minden műveletre
5. Gyártásközi minőségellenőrzés vizsgálata
  - az ellenőrzési pontokat olyan helyen jelölték-e ki, ahol a minőségileg kifogásolható részek a legmegbízhatóbban állapíthatóak meg

- az ellenőrzési pontokat olyan helyen jelölték-e ki, ahol a minőségileg kifogásolható részek a gyártási folyamatot a legkevésbé zavarják
  - az ellenőrzés módszere kielégíti-e a követelményeket, szabványokat
  - biztosított-e a hibák keletkezési helyének pontos behatárolása
  - biztosított-e a minőségért való felelősség érvényesítése
6. Végellenőrzés vizsgálata
- a késztermék az előírt minőségi követelményeknek maradéktalanul megfelel-e
  - megakadályozzák-e az előírásoktól eltérő késztermék kiszállítását
  - megfelelő-e a késztermék csomagolása, esztétikai kivitelezése
  - megfelelő-e a késztermék tárolása
  - megfelelő-e a késztermék szállítása
  - megfelelő-e a késztermék minőségi osztályozása
  - megfelelő-e a késztermék minőségi megjelölése, márkázása
7. A minőség-ellenőrzés személyi és tárgyi feltételeinek vizsgálata
- biztosított-e a szükséges létszám
  - biztosított-e a szükséges szakképzettség, gyakorlat, folyamatos továbbképzés
  - biztosított-e a megfelelő és korszerű eszközök ellátottsága, színvonala

### III. VIZSGÁLATSZERVEZÉSI FELADATOK

Az ellenőrzést a vizsgált időszak tervezett és tényleges adatai alapján kell elvégezni.

A vizsgálat során folyamatosan tájékoztatni kell az ellenőrzött részlegek vezetőjét a vizsgálat részmegállapításairól.

A vizsgálati jelentéshez csatolni kell a megalapozottságát biztosító okiratokat.

Az érdekeltekkel egyeztetett vizsgálati jelentés leadásának határideje 2018. május 14.

Csonkamindszent, 2018. április 16.

Húsvét Bársony s.k.  
vezérigazgató

*Pontozás: I. Bevezető rész 6 pont; II. Részletes vizsgálati feladatok rész helyesen meghatározott vizsgálati feladatonként 1,5 pont (maximum  $12 \cdot 1,5 = 18$  pont); III. Vizsgálat megszervezése (módszerei) rész 4 pont.*

*(A feladat megoldásánál a részletes vizsgálati feladatok rész más tagolással, illetve más feladatok meghatározásával vagy a feladatok tömörebb megfogalmazásával is elfogadható. A vizsgálatot végzők meghatározása, a vizsgálat ideje és a megbízólevél száma az általános rész helyett a vizsgálat-szervezési feladatok között is szerepelhet.)*

**IV/c) feladat (12 pont)**

A feladat megoldásaként – a feladatból adódóan – csak **közös jegyzőkönyv** készíthető (más okmány nem fogadható el).

A közösen megállapított tényhelyzet vonatkozhat például a leltározás mennyiségi folyamatának helyszíni szemléjére.

A közös jegyzőkönyv összeállításának értékelésekor a vizsgázótól el kell várni a közös jegyzőkönyv készítésének alaki és tartalmi követelményeit, így

- a közös jegyzőkönyv címszó feltüntetését,
- a közös jegyzőkönyv megnevezés alatt a felvétel helyének és időpontjának pontos megadását,
- a jelenlévők nevének és beosztásának rögzítését,
- a közös jegyzőkönyv tárgyának megjelölését,
- a közösen megállapított tényhelyzet pontos – egyoldalú megjegyzések, vélemények nélküli – leírását,
- a közös jegyzőkönyv lezárását és a jelenlévők aláírását.

*A megoldás akkor fogadható el a kidolgozástól függően 6-12 ponttal, ha megfelelő okmányt dolgozott ki és az megfelel az alaki és tartalmi követelményeknek. Hibás megoldásért pontlevonás jár a kidolgozás hiányosságaitól, hibáitól függően. A feladatra 6 pontnál kevesebb nem adható.*

**A tételsor kidolgozásának szakirodalmi alapja:**

- Dr. Bíró Tibor – Kresalek Péter – Dr. Pucsek József – Dr. Sztanó Imre: A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése (Perfekt, Budapest 2016.)
- Kresalek Péter – Dr. Pucsek József: Példatár és feladatgyűjtemény a vállalkozások tevékenységének komplex elemzéséhez (Perfekt, Budapest 2016.)
- Blumné Bán Erika – Vörös László: Az ellenőrzés rendszere és általános módszertana (SALDO T01/2010.)
- dr. Birher Ilona – Bodonyi Miklós – dr. Sztanó Imre – Vörös László: A vállalkozások tevékenységének ellenőrzése (SALDO 2012.)
- Bán Erika – Kresalek Péter – Dr. Pucsek József – Dr. Siklósi Ágnes – Dr. Sisa Krisztina Andrea – Dr. Veress Attila: Tételvázlatok a vállalkozási mérlegképes könyvelői komplex szakmai vizsgához – számvitel-elemzés-ellenőrzés (Perfekt, 2017.)